

Foråret 2021

FORÅRETS KOMME I NATIONALPARK SKJOLDUNGERNES LAND

**Hvordan ser og bruger botanikere,
ornitologer, naturfredere, spejdere,
lystfiskere og jægere naturen i
skjoldungernes land?**

Seks forskellige grupper af naturelskere fortæller om og demonstrerer, hvordan de oplever forårets komme i Nationalpark Skjoldungernes land

Forårets lys og luft er befriende. Det smukke og varierede landskab inden for Nationalpark Skjoldungernes Land indbyder til at gå på opdagelse både i naturen og i kulturlandskabet. Det er fascinerende at stifte bekendtskab med de utallige måder, hvorpå planter og dyr vækkes til live i løbet af foråret. Mulighederne for at fortælle om det gennem foredrag er mangeartede, og kan danne baggrund for store naturoplevelser når det knyttes til efterfølgende udflugter til den natur, der er søgt formidlet gennem foredrag.

Men der ligger også spændende viden og erfaring gemt i den måde, som forskellige brugergrupper af naturen forholder sig til forårets komme.

Folkeuniversitet Skjoldungernes Land har bedt forskellige garvede naturformidlere og brugere af naturen i vores nationalpark inden for forskellige friluftsansatjoner om at give deres bud på forårets komme, og hvad der især fascinerer dem på udflugter i Nationalparken.

Alle foredrag ved ledsages af en invitation til at blive introduceret til og deltage i et arrangement inden for brugergruppen, der kan give et praktisk indblik i, hvordan gruppen arbejder aktivt med naturen i Skjoldungernes Land.

Foredragsrækken kan også være en kilde til inspiration for alle de, der godt kunne tænke sig at supplere aften- eller søndagsturen i det åbne land, langs fjord og å, eller i skovene med en mere målrettet oplevelse af naturen, støttet af en organiseret brugergruppe – men som endnu ikke har besluttet sig for, i hvilken retning, det skal gå.

*Alle foredrag foregår på **tirsdage kl. 19.15-21.00** i Nationalparksekretariatets mødesal, Ledreborg Allé 2A, 4320 Lejre. De efterfølgende gratis medlemsaktiviteter foregår i tiden efter foredragene, typisk i en weekend.*

Program:

Tirsdag d. 13. april: Brian Petersen: [Forårets komme i Skjoldungernes Land for spejderne](#)

Tirsdag d. 20. april: Claus Helweg Ovesen: [Forårets komme i Skjoldungernes Land for botanikerne](#)

Tirsdag d. 27. april: Gordon P. Henriksen: [Forårets komme i Skjoldungernes Land for lystfiskerne](#)

Tirsdag d. 4. maj: Bjarne Bo Jensen: [Forårets komme i Skjoldungernes Land for ornitologerne](#)

Tirsdag d. 11. maj: Michael Donstrup: [Forårets komme i Skjoldungernes Land for jægerne](#)

Tirsdag d. 18. maj: Bjørn Petersen: [Forårets komme i Skjoldungernes Land for Danmarks Naturfredningsforening](#)

Pris: 100 kr. pr. foredrag. Ved tilmelding til alle seks foredrag: 450 kr.

Tilmelding på www.skjoldfolkeuni.dk.

Folkeuniversitet Skjoldungernes Land

Foråret 2021

Tirsdag d. 13. april: Brian Petersen, fmd. for rådet for Nationalparkwn: [Forårets komme i Skjoldungernes Land for spejderne](#)

Spejderleder Brian Petersen redegør for spejdernes natursyn og tilgang til naturen, om hvordan spejderne bruger naturen til at udvikle børn og unge til selvstændige og ansvarfulde personer og samtidig giver dem læring og forståelse for naturen.

Alle deltagerne inviteres til at deltage i spejdernes forårsarrangement. "Sov Ude", der afholdes en weekend i maj på herregården Selsø Slot.

Sammen med både spejdere, rutinerede- og nybegyndere i friluftsliv, har man mulighed for prøve at overnatte i det fri i trygge rammer. Spejdergruppen tilbyder, i samarbejde med Herregårdsmuseet Selsø slot, deltagerne at bygge en primitiv bivouak samt tilberedning af egen mad over åben ild. Spejderne er klar med nyttige friluft-tips og -tricks, og der er naturligvis også mulighed for at låne et telt.

Tirsdag d. 20. april: Claus Helweg Ovesen, Dansk botanisk Forening: [Forårets komme i Skjoldungernes Land for botanikerne](#)

Nationalparkens skove, enge, kyster og skrænter har en rig flora, som allerede kigger frem i løbet af marts med ikke mindst Blå

Anemoner. Herefter kommer skovbundsfloraen slag i slag med Guldstjerner, Hvide og Gule Anemoner, Lærkesporer og Fladkravede Kodrivere m.fl. Ude på de våde enge kommer foråret lidt senere, men fra hen i maj er der bl.a. gøgeurter (en slags orkideer) i blomst. Strandengene er også lidt senere på det, men på fjordens skrænter og de højere strandoverdrev kommer der bl.a. den ret sjældne Dansk Astragal og forskellige Potentiller. I foredraget fortælles også lidt om, hvordan de pågældende forårsblomstrende arter kommer gennem vinteren.

Alle deltagerne inviteres til Botanisk forenings ekskursion: "De vilde blomsters dag", søndag d. 20 juni 2021; bl.a. i Skjoldungernes Land.

Tirsdag d. 27. april: Gordon P. Henriksen, forfatter og professionel lystfisker: [Forårets komme i Skjoldungernes Land for lystfiskerne](#)

Denne aften fortæller den landskendte lystfisker, Gordon P. Henriksen, om alt det som lokalområdet har at byde på og deler ud af nogle af sine yndlingspladser og teknikker. Vi kommer ind på alle de vigtigste arter og fiskeri året rundt i Nationalparken og der vil være masser af tips til nybegyndere. Du bliver rustet til selv at planlægge fiskeoplevelser i lokalområdet, men vi går også skridtet dybere og snakker også om hvilken betydning lystfiskeri kan have i forbindelse med reduktion af stress, fællesskaber, bæredygtige måltider og en styrket kontakt med den naturlige verden. Gordon er netop aktuel med sin nye bog "Et liv i fisk", som netop tager alle disse emner op, og der vil også være mulighed for at købe et signeret eksemplar denne aften.

Alle deltagerne inviteres også til at deltage i en af fisketurene "Fang din første fisk", der foregår en række steder i Nationalpark Skjoldungernes Land på lørdage og søndage i maj måned 2021. Turene er gratis og arrangeres af Fishing Zealand – se mere på fishingzealand.dk

Foråret 2021

Tirsdag d. 4. maj: Bjarne Bo Jensen, Dansk Ornitologisk Forening: [Forårets komme i Skjoldungernes Land for ornitologerne](#)

Foråret er et af de ornitologiske højdepunkter, når trækfuglene vender tilbage.

For sangfuglenes vedkommende kan man, hvis man lytter efter deres stemmer, følge udviklingen uge for uge.

Igennem foråret passerer mange skandinaviske trækfugle igennem Danmark, ofte spredt, men nogle steder koncentrerer trækket og her gælder det om at placere sig rigtigt i landskabet.

Søndag den 9. maj kl. 10-13 vil vi følge op med en ekskursion (forårets fuglestemmer) til Ledreborgskovene, som giver os et bredt udsnit af vores sangfugle, der nu er i fuld gang med at etablere territorier og tiltrække mager.

Tirsdag d. 11. maj: Michael Donstrup, Dansk Jægerforbund: [Forårets komme i Skjoldungernes Land for jægerne](#)

Michael Donstrup fra Danmarks Jægerforbund fortæller om jagt i og omkring Nationalparken.

Der bliver vist hvor der foregår strandjagt i nationalparken, og de forskellige teknikker, der benyttes. Du vil blive præsenteret for de forskellige fuglearter, som bliver jagtet på fjorden. Strandjagt dyrkes typisk i

vinterhalvåret. Forskelligt sikkerhedsudstyr vil blive demonstreret..

Der foregår også megen jagt på land. Våbentyper samt andet udstyr til brug for disse jagtformer vil blive gennemgået. I foråret forbereder vi os på sommer-bukkejagten, som starter 16. maj.

Der vil efterfølgende i juni blive arrangeret demonstration af pramme og udstyr på havnen i Roskilde, ligesom der også vil være mulighed for at sejle ud og se på jagtområder i Nationalparken i private både (afhængig af deltagerantal). De konkrete ture aftales i tilknytning til foredraget.

Tirsdag d. 18. maj: Bjørn Petersen: Formand for Danmarks Naturfredningsforening, Roskilde: [Forårets komme i Skjoldungernes Land for Danmarks Naturfredningsforening](#)

Bjørn Petersen fra Danmarks Naturfredningsforening Roskilde, vil tage udgangspunkt i sin egen interesse for det, der kaldes fænologien – læren om arternes reaktion på foråret – især for svampene, herunder morklerne. Han vil fortælle om arbejdet og naturen om foråret i Boserups fredede askestævningsskov, og om sit arbejde som Roskilde kommunes 'opsynsmand' med Kæmpebjørneklo. Især om, hvordan man finder dens stadier foråret igennem, og hvordan bekæmpelsen lettes betydeligt, hvis man begynder tidligt.

En efterfølgende tur med mulighed for at prøve lidt forårs-"oprydning" i stævningsskoven søndag d. 30. maj kl. 10-14 danner ramme om demonstration af nogle af fænologiens fænomener.

Foråret 2021

Folkeuniversitet Skjoldungernes land

- En ny type folkeuniversitet

Danske folkeuniversiteter er lokalt/kommunalt forankrede institutioner for folkeoplysning. I forlængelse af denne tradition ønsker Folkeuniversitet Skjoldungernes Land at fremme den lokale forankring i de problemstillinger, der tages op i Folkeuniversitetet. Med oprettelsen af Nationalpark Skjoldungernes land i 2015 er indledt en proces omkring udviklingen af lokalsamfundet, der indebærer store muligheder – men også udfordringer – for udviklingen af natur, landskab, kultur, rekreation, turisme og bæredygtighed. Det har ikke bare betydning for nationalparken, men også for resten af de tre kommuner – Lejre, Roskilde og Frederikssund - som parken ligger i.

Det nye folkeuniversitet ser det som sin fornemste opgave at bistå lokalbefolkningen i udbredelsen af viden om de lokale natur- og kulturværdier, og diskussion af hvordan de kan styrkes i den fremtidige udvikling af parken og kommunerne. Hvordan samler vi viden og bedre opmærksomhed omkring vores natur- og kulturværdier? Hvordan skaber vi mere, og mere sammenhængende natur inden for nationalparken? Hvordan skaber vi forståelse for og praktiske løsninger på konflikter mellem ønsker om styrkelse af lokal biodiversitet, ønsker om at bistå med lokal omstilling mod bæredygtighed, og ønsker om 'business as usual'? Der er et utal af lokale problemstillinger, der har betydning for vores fælles fremtid, og derfor med fordel vil kunne tages op i et folkeuniversitetsregi.

Men der vil også være mange problemstillinger af mere generel karakter, som det vil være relevant for os at tage op. Og klassiske folkeuniversitetstemaer – som f.eks. om Genforeningen 1920 – vil bestemt også finde plads i vores virksomhed.

Jesper Brandt, Formand

Mogens Petersen, Næstformand

Christian Fjeldsted Andersen, Kasserer

Aktuelle programserier for Folkeuniversitet Skjoldungernes Land:

Kirkegårdsmiljøer i Nationalpark Skjoldungernes land: Tre søndage 27. september – 1. november

Martin A. Hansen og Gudernes stræde: Lørdag d. 7 november 2020 og lørdag d. 8 maj 2021

Hesteofringen før og efter – heldagstur fra Roskilde. Lørdag d. 30. januar 2021

Traditionel dans og musik på Roskilde/Lejre-egnen: Tre mandage: 22. februar, 8. og 22. marts 2021

Sct. Hans områdets historie, natur og fremtid. Seks onsdage 17. marts – 28. april 2021

Genforeningen, påskekrisen og folkenes selvbestemmelsesret: Mandag d. 29. marts 2021

Forårets komme i Nationalpark Skjoldungernes Land: Seks tirsdage 13. april – 18. maj 2021 + seks tur-arr.

Vandrende diskussioner om skovenes fremtid: Tre søndage 19. september – 17. oktober 2021

Tilmelding til enkeltdagsaktiviteter koster mellem 80 og 175 kr.

Der gives rabat ved tilmelding til hele programserier, der koster fra 150-450 kr.

Du kan betale både med kort og mobilpay. Mere information, pjecer samt tilmelding på www.skjoldfolkeuni.dk

Folkeuniversitet Skjoldungernes Land